του Παναγιώτη Κουπαράνη

Στο Βερολίνο βρέθηκε πρόσφατα ο Δαυίδ Σαλτιέλ, πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης και του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδας (ΚΙΣ). Αφορμή ήταν η ομιλία του για την ιστορία των Ελλήνων Εβραίων, τον αντισημιτισμό και τη συλλογική μνήμη, σε εκδήλωση του Κέντρου Νέου Ελληνισμού (CeMoG) του Ελεύθερου Πανεπιστημίου στο Βερολίνο. Στο πλαίσιο της επίσκεψής του στη γερμανική πρωτεύουσα, ο Δαυίδ Σαλτιέλ παραχώρησε συνέντευξη στην Deutsche Welle.
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ??? **??? ?????? ??? ???????? ??? ????**

??? ?????? ?? ????????? ??? ???????????? ??????? ???? ??? ???????? ??? ????;

Νωπή είναι ακόμη η μνήμη στη Γερμανία για την τρομοκρατική επίθεση πριν από δύο μήνες στην πόλη Χάλε όπου οπλισμένος άνδρας επεδίωξε να μπει σε συναγωγή την ώρα της Θείας Λειτουργίας. Ανάλογα χτυπήματα σε εβραϊκά κτήρια ανά τον κόσμο οδήγησαν τα περασμένα χρόνια στο θάνατο δεκάδων ανθρώπων. Η πραγματοποίηση μιας σχετικής τρομοκρατικής επίθεσης στην Ελλάδα δεν μπορεί να αποκλεισθεί. Μόλις τον Ιανουάριο άγνωστοι κατέστρεψαν το μνημείο του παλιού εβραϊκού νεκροταφείου στο πάρκο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Τα τρομοκρατικά χτυπήματα δεν είναι «μοιραία» υποστηρίζει ο Δαυίδ Σαλτιέλ. «Ένα σωστό κράτος δεν πρέπει να προσεύχεται να μη συμβεί, πρέπει να παίρνει μέτρα» τονίζει.

Το θέμα προληπτικών μέτρων έθεσε αντιπροσωπεία του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδας (ΚΙΣ) στον υπουργό Προστασίας του Πολίτη Μιχάλη Χρυσοχοΐδη που τον επισκέφθηκε αφότου ανέλαβε τα νέα του καθήκοντα. «Την ίδια στιγμή», διαβεβαιώνει ο κ. Σαλτιέλ, «έδωσε εντολή να δημιουργηθεί μια ομάδα στην οποία θα υπάγονται τα εβραϊκά θέματα (ασφάλεια) και επίσης έδωσε εντολή να φυλάσσονται συναγωγές, σχολεία, κοινοτικά γραφεία κτλ επί 24ώρου βάσεως ώστε να μη συμβεί κάτι που μετά θα μετανιώσουν». Πάντως, σχετικό αίτημα της συναγωγής στη Χάλε για παρουσία αστυνομικών, τουλάχιστον τις ώρες λειτουργίας, είχε απορριφθεί.

????????????? ???? ??????

Στην Ελλάδα τα τελευταία τέσσερα χρόνια σημειώθηκαν περισσότεροι από 30 βανδαλισμοί εβραϊκών μνημείων, νεκροταφείων και συναγωγών. Τα κίνητρα των δραστών ήταν σαφώς αντισημιτικά, επισημαίνει ο κ. Σαλτιέλ. Οπωσδήποτε είναι θετικό ότι ο βασικός πολιτικός φορέας του αντισημιτισμού στην Ελλάδα, η Χρυσή Αυγή, έμεινε εκτός Βουλής. Ωστόσο αυτό δεν σημαίνει οπωσδήποτε συρρίκνωση της αντισημιτικής ιδεολογίας. Επικαλούμενος σχετική έρευνα ο Δ. Σαλτιέλ κάνει λόγο για ένα ποσοστό 20% των Ελλήνων που έχουν μια συγκροτημένη αντισημιτική αντίληψη. Το τελευταίο διάστημα η διάδοση αυτής της ιδεολογίας παίρνει μέσω

Phoca PDF

του διαδικτύου ανησυχητικές διαστάσεις: «Γράφει ο ένας, απαντά ο άλλος, το κοινοποιεί κάπου άλλου. Κατά αυτό τον τρόπο μια κουβέντα κάποιου ακροδεξιού πολλαπλασιάζεται και γίνεται δεδομένο. Συγκροτούνται έτσι ομάδες που δεν είναι δεξιές, κεντρώες κτλ αλλά που ενώνονται γύρω από τον αντισημιτισμό. Αυτό είναι τραγικό».

Γεγονός είναι ότι μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο το θέμα αντισημιτισμός δεν αποτελούσε αντικείμενο συζήτησης στην ελληνική κοινή γνώμη. Σχετικά αργά άρχισαν να θέτουν το θέμα και οι ίδιοι οι Εβραίοι. Τις τελευταίες δυο δεκαετίες η κατάσταση αλλάζει. Χάρη στις επίμονες πολυετείς προσπάθειές τους καθιερώνεται η 27η Ιανουαρίου ως «Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος» με ομόφωνη απόφαση της Βουλής. Το 2005 η Ελλάδα γίνεται μέλος της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (IHRA). Το Ολοκαύτωμα αρχίζει να διδάσκεται στα σχολεία, στο ΑΠΘ ιδρύεται έδρα Εβραϊκών Σπουδών ενώ το 2021 αναμένεται να εγκαινιασθεί το Μουσείο του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη.

Οι εκάστοτε Προέδροι της Δημοκρατίας και Πρωθυπουργοί τηρούν σύμφωνα με τον Δαυίδ Σαλτιέλ μια ξεκάθαρη στάση «υπέρ της πάταξης του αντισημιτισμού και του ρατσισμού – όχι στα λόγια αλλά στην πράξη.» Ενδεικτικό αυτής της στάσης είναι για τον πρόεδρο του ΚΙΣ ότι στις 27 Ιανουαρίου 2020, την Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος, που συμπληρώνονται τα 75 χρόνια από την απελευθέρωση του Άουσβιτς και άλλων στρατοπέδων εξόντωσης από τον Κόκκινο Στρατό, τόσο ο Προκόπης Παυλόπουλος όσο και ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα συμμετέχουν σε δύο κεντρικές εκδηλώσεις: «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα παραβρίσκεται στην εκδήλωση που γίνεται στο μνημείο Yad Vashem στα Ιεροσόλυμα. Ο Πρωθυπουργός, τον οποίο και θα συνοδεύσω, θα είναι στο Άουσβιτς για να τιμήσει αυτή την ημέρα. Αυτά δεν γινόντουσαν παλιά», υπογραμμίζει.

???????????? ??? ?? ????????

Ως πρόεδρος της εβραϊκής κοινότητας Θεσσαλονίκης και στη συνέχεια και του ΚΙΣ ο Δαυίδ Σαλτιέλ ανέπτυξε σταδιακά ένα διάλογο με το επίσημο γερμανικό κράτος, ο οποίος διεξάγεται στο μεταξύ σε καλό κλίμα. Ενδεικτικό στοιχείο αυτής της σχέσης είναι η ανάδειξη το Δεκέμβριο 2016 του τότε Γερμανού υπουργού Εξωτερικών και σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας Φρανκ-Βάλτερ Σταϊνμάγερ σε επίτιμο μέλος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης. Η διάκριση αυτή προκάλεσε ορισμένα ερωτηματικά. Ο Δαυίδ Σαλτιέλ δεν αφήνει όμως περιθώρια για παρερμηνεία αναφορικά με το πλαίσιο που γίνεται ο διάλογος με τη Γερμανία: «Ούτε οι Γερμανοί και ούτε εμείς όταν συζητάμε θεωρούμε ότι τελείωσε το παρελθόν και το ξεχάσαμε. Δεν υπάρχει περίπτωση. Εμένα πεθάναν όλοι οι συγγενείς μου, δεν έχω κανέναν. Δεν μπορώ να ξεχάσω και δεν πρέπει να ξεχάσω. Αλλά πρέπει και να προχωρήσω. Σήμερα αυτό που πρέπει να καταπολεμήσουμε είναι ο αντισημιτισμός, ο ρατσισμός. Σε αυτό είμαστε μαζί με τη Γερμανία».

Ο διάλογος ξεκίνησε για διεκδικήσεις που σχετίζονται με την εξόντωση του 87% του εβραϊκού πληθυσμού της Ελλάδας στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης στην περίοδο του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Αυτό που επιτεύχθηκε μέσα από

Phoca PDF

αυτές τις συζητήσεις είναι μια μικρή σύνταξη για τους λιγοστούς επιζώντες του Άουσβιτς, κάποιες επιδοτήσεις για επιδιορθώσεις σε συναγωγές όπως και για τις ετήσιες κατασκηνώσεις. Επίσης, η Γερμανία θα χρηματοδοτήσει μαζί με το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και το Ελληνικό Κράτος την κατασκευή του Μουσείου του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη. Το Βερολίνο απορρίπτει όμως άλλα αιτήματα όπως την αποζημίωση για τα εισιτήρια τρένου που πλήρωσαν οι περίπου 50.000 Εβραίοι για τη μεταφορά τους στο Άουσβιτς ή ακόμη για τα λύτρα που αναγκάστηκε να δώσει η η εβραϊκή κοινότητα στη γερμανική στρατιωτική διοίκηση στη Θεσσαλονίκη προκειμένου να απελευθερωθούν 10.000 Εβραίοι από καταναγκαστικές εργασίες. Και σε αυτές τις περιπτώσεις η γερμανική επιχειρηματολογία είναι ότι το θέμα των ελληνικών διεκδικήσεων για αποζημιώσεις και επανορθώσεις έχει νομικά διευθετηθεί. Παράλληλα, το Βερολίνο διαβεβαιώνει ότι αναλαμβάνει την ηθική και πολιτική ευθύνη για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν από τις γερμανικές δυνάμεις κατοχής. Ο Δαυίδ Σαλτιέλ διαφωνεί: «Τη στιγμή που λένε, αναλαμβάνω την πολιτική ευθύνη, αυτό έχει κάποιες άλλες παραμέτρους. Θεωρώ πως πρέπει να ικανοποιήσουν, αν όχι όλα, τότε ορισμένα από τα θέματα που θέτει η Ελλάδα».

ΠΗΓΗ: ιστοσελίδα Deutsche Welle, 4.12.2019

Phoca PDF